

Zygmunt Ziętek

"Odrzucenie fabuły", Władimir Weidle, "Twórczość", R. 26 (1970), nr 10 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/40, 114

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) WEIDLE Wladimir: Odrzucenie fabuły. Przeł. A.Iwaszkiewiczowa. "Twórczość" R.XXVI: 1970 nr 10 s. 74-96.

Praca z pogranicza teorii i historii literatury jest zarazem programowym wystąpieniem krytycznoliterackim. Autor polemizuje przede wszystkim z pojmowaniem i traktowaniem fabuły we współczesnej, XX-wiecznej twórczości powieściowej, a nie z ustaleniami teorii lub historii literatury. Odrzuceniu fabuły jako tworu rzekomo sztucznego, nieprawdziwego przeciwstawia rozumienie jej jako "wymiaru prawdy", dowodu obecności w literaturze i w sztuce pełnego człowieka. Z tego punktu widzenia XX-wieczny kryzys powieści, dramatu, noweli, spowodowany zanikiem lub brakiem wyobraźni twórczej i odwagi kreacyjnej, ucieczką od tych sposobów specyficznie literackich do innych form wyrazu - eseju, reportażu, montażu, dokumentu, malarskiego widzenia i odtwarzania świata - jest rezultatem upadku wiary w człowieka i potrzeby stwarzania wizji pełnego życia. Świadczy o tym ustępstwo literatury na rzecz racjonalnej, teoretycznej, czy quasi-naukowej wiedzy o świecie.

Z.Z.

BP/40

(I) MICHAŁOWSKA Teresa: The beginnings of genealogical thinking. Antiquity - Middle ages. "Zagadnienia Rodzajów Literackich" R.XII: 1969 z.1 s.5-23.

Artykuł poświęcony rekonstrukcji teorii "rodzaju" oraz "gatunku" i ich wzajemnych relacji w europejskiej świadomości literackiej w okresie od Platona i Arystotelesa aż po dojrzałe Średniowiecze (XII-XIII w.).

T.M.

BP/40